

ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ В СТРУКТУРІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ

Крупеня В.І.¹, Просоленко Н.В.¹, Романенко О.О.¹, Каук О.І.²

¹ Харківська медична академія післядипломної освіти, Харків, Україна

² Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

В березні 2018 р. Кабінет Міністрів України затвердив «Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я», яке передбачає появу поняття «безперервний професійний розвиток».

До останнього часу підвищення кваліфікації лікарів забезпечувала система передатестаційних циклів та циклів тематичного удосконалення в закладах післядипломної освіти. Нова постанова змінює систему разового або періодичного навчання і створює передумови для комплексної системи безперервного професійного розвитку.

Відповідно до нової моделі, повинна відбутися демонополізація освіти. Тепер вибір місця або організації переходить до лікаря, визнаються: освіта, отримана за кордоном; участь в професійних семінарах і конференціях; онлайн-курси; майстер-класи, які проводять в Україні міжнародні організації та професійні асоціації. Уже з наступного року нинішні і майбутні лікарі матимуть можливість вибирати курси і тематику, які цікавлять саме їх, підбирати зручний для себе час. Встановлюється також вимога безперервного вдосконалення: лікар повинен вчитися щороку, але де це робити і які саме навички вдосконалювати, вирішує він особисто.

Безперервний професійний розвиток включає участь у процесі формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я.

Інформальна освіта є обов'язковою складовою безперервного професійного розвитку і полягає у постійному підвищенні професійної компетентності та неперервному вдосконаленні професійних знань та вмінь.

До основних форм інформальної освіти належать: участь у фахових нарадах, семінарах, науково-практичних конференціях, симпозіумах, з'їздах, виставках, у симуляційних тренінгах, майстер-класах, курсах з оволодіння практичними навичками, стажування в клініках інших країн, дистанційне навчання, у тому числі електронне через фахові інтернет-ресурси.

В зв'язку з цим, за останній рік на кафедрі соціальної медицини, управління та бізнесу в охороні здоров'я Харківської медичної академії

післядипломної освіти впроваджено онлайн-навчання в структуру деяких циклів тематичного удосконалення, особливо якщо вони проводяться в інших містах України.

Онлайн-навчання або e-learning - навчання із застосуванням мультимедіа та інтернет-технологій. Це найпоширеніша на сьогодні форма дистанційного навчання. З недавнього часу онлайн-навчання за деякими параметрами випереджає традиційний очний формат.

Онлайн-навчання дозволяє усунути багато бар'єрів: географічні, фізичні, фінансові. Слухачі циклу отримують можливість займатися в зручному для себе місці: вдома, по дорозі на роботу, в спортзалі і навіть в черзі. Все частіше вони також можуть визначати для себе найбільш зручний час, зміст і темп навчання. Онлайн-навчання в рази дешевше класичного аналога або не коштує взагалі нічого. Водночас розширюються і можливості вузів, які отримують доступ до тих слухачів, які не можуть бути присутніми на заняттях особисто.

Кафедри післядипломної освіти можуть пропонувати змішані або гібридні програми, в яких стандартні «живі» лекції поєднуються з роботою онлайн. Так, відвідувати заняття можна віддалено: підключаючись до трансляції в реальному часі (синхронна опція) або прослуховуючи запис (асинхронна опція), курс може включати Skype-сесії і вебінари. В подальшому можуть бути запущені повністю дистанційні курси, які не передбачають особистої присутності лікаря-слухача: навчання та іспити можуть проходити віддалено.

Онлайн-навчання стає привабливою альтернативою не тільки для працюючих лікарів, але і для студентів медичних вузів та лікарів-інтернів. Так у США число онлайн-студентів зростає обернено пропорційно числу нових абітурієнтів очних відділень в університетах і коледжах. У 2017 році 6,7 мільйона студентів в США, майже третина від загального числа, були зареєстровані як мінімум на один онлайн-курс.

Таким чином, сучасні тенденції реформування післядипломної освіти лікарів потребують нових форм надання освітянських послуг. Яскравим прикладом яких є онлайн-навчання, впровадження якого дозволяє наблизити і поліпшити подачу інформації слухачам в незалежності від місця їх перебування.